

Добруджанци,

Родината ни е въ
опасност и ни
вика на помощ.

Да ѝ помог-
немъ, па ако ще
би и съ цената
на живота си.

ОРГАНЪ НА КОМИТЕТА ЗА ПРОПАГАНДА ПРИ РУСЕНСКОТО ПРОСВѢТНО
БЛАГОТВОРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „ДОБРУДЖА“

Броятъ 2 лева

Пров. 1957г.

Абонаментъ за година 100 лева; за 6 месеца 60 лева

Излиза седмично

НАШАТА ЗАДАЧА

Тя не е нито класова, нито партийна, а е чисто народна — да ратуваме за свободата на поробената сатковина Добруджа, като се боримъ съ всички разлагаеми средства противъ всички ония фактори, които пречатъ на осъществяването на тая ни задача.

Чрезъ добросъвестно проучване и излагане на фактите и чрезъ обективно изложение и обсъждане на събитията, да държимъ българското общество въ течение на всичко онова що става въ Добруджа и по Добруджанския въпросъ и съ това, да му дадемъ възможностъ по-правилно и по-върно да преценява дръжнитѣ на добруджанскитѣ неволи и желаниа.

И най-сетне, покрай горното, да вдъхновимъ ушитѣ и сърцата на всички ония добруджанци, които съ скръстени ржце и въ дълбока тжга и непрестанни въздишки си спомнятъ и оплакватъ затымненото слънце на свободата и блаженството на своята родина и да ги превърнемъ въ неизчерпаемъ творчески изворъ на духовни сили, които сж основата на всѣка освободителна борба.

Комитетътъ

Д-во „ДОБРУДЖА“
устройва въ недѣля,
10 ч. пр. пл. въ салона
на кино „Олимпия“
**ПУБЛИЧНО ПРОТЕСТНО
СЪБРАНИЕ**

по поводъ повсемѣст-
ния жестокъ тероръ
на ромънската власть
надъ българитѣ въ
Добруджа.

Поканва се добруджанската
емиграция и русенското гра-
жданство да се явятъ масово
на това събрание.

Отъ какво сме недоволни и защо ще се боримъ

Недоволни сме, преди всичко, отъ жестоката неправда, която „цивилизована“ и „хуманна“ Европа извърши спрямо насъ, добруджанцитѣ, като въ единъ моментъ на върховни усилия, които ние, заедно съ цѣлия български народъ, полагахме за освобождаването на поробенитѣ си, отъ векове, братя македонци и за обединението на българското племе, ни отне свободата и за свои лични, егостични и империалистични цели, ни предаде въ робство на единъ дивъ и разкапалъ се отъ развратъ и поквара народъ, какъвто е ромънския.

Недоволни сме отъ тъй нареченото О. Н. което е гарантъ за спокойния животъ и човѣшкитѣ права на малцинствата въ поробенитѣ земи, но което, въпреки многобройнитѣ ни протести отъ 10 години насамъ, противъ ромънскитѣ издевателства въ Добруджа и въпреки многократнитѣ ни молби за интервенция предъ ромънското правителство за спиране упра-

вленията отъ него позоренъ и сраменъ за века въ които живѣемъ тероръ надъ невиното и беззащитно българско население въ нашата сатковина и до сега още не е сторило нищо за облекчение участиа му, а надали и за въ бъдаше ще направи какъвто и да е.

Не доволни сме отъ българскитѣ управници, за политиката имъ спрямо Ромъния, по въпроса за правата на останалитѣ, не по своя вина, подъ робство наши братя въ Добруджа. Тия управници, въпреки правото, което мирнитѣ договори имъ дава и въпреки подкрепата, която цѣлия български народъ имъ указва, по тоя въпросъ, не можахъ да намѣрятъ въ себе си сили и достатъчно куражъ, да извоюватъ за останалитѣ подъ робство наши сънародници една по-добра участь!

Напротивъ, имаме достатъчно основание да твърдимъ, че благодарение на мекушавостта имъ и на сервилната имъ, до прѣстѣлностъ, политика спрямо ро-

мънския, положението на нашитѣ сънародници въ Добруджа е станало отъ лошо по-лошо.

А следъ недавнашнитѣ изявления на Българския Министеръ на Външнитѣ Работи предъ кореспондента на френския вестникъ „Лти журналъ“, въ смисълъ, че *България няма да никакви терористични претензии по отношение на ромъния, макаръ и послѣдната да е завладѣла най-важната частъ отъ България*, положението на Българитѣ въ Добруджа, отъ лошо, стана отчаяно и отъ него моментъ, бѣжанскитѣ нервани се занизаха.

День не минава да не идватъ бѣжанци и ужасени, да не ни разправятъ за царация въ Добруджа адъ.

Недоволни сме, най-после и най-вече и отъ бруталната политика на Ромънското правителство въ Добруджа, което, поради долно шовинистични и отвратително империалистични цели е въвелъ единъ не-

подаващ се на описание режимъ, който по бруталност и цинизъм, нѣма равенъ на себе си по свѣта.

Тия варвари оскарвериха всичко свято и скъпо за нашитѣ души тамъ.

Следъ като поробиха земята ни, поругаха светинитѣ ни, отнеха училищата и църквитѣ ни и забраниха майчиния ни езикъ, сега сѣ единъ нечуванъ и сраменъ садизъмъ, посягатъ на честъта, имота и животата на братята и сестритѣ ни и съ огънь и мечъ, онищожаватъ всичко що е българско тамъ.

Зрелища по-страшни отъ Нероновитѣ и по жестоки отъ инквизиторскитѣ се устройватъ всеки день, всеки часъ и всеки мигъ, въ тая хубава и приказна българска земя и нѣма кой да ги спре. Всички фактори отъ които зависи прѣмъхането на това срамно и позорно за настоящия векъ положение, въпреки че го чуватъ и виждатъ, се правятъ на глухи и слѣпи и прѣстѣпно нехаятъ. Явно е, прочее, че тѣ сѣ жи турили за цѣлъ да онищожатъ цѣлъ единъ народъ. Е добре! Нека тия безумци знаятъ, че народитѣ така лесне не загиватъ и

че, по-малко отъ всѣкъ, тѣ могатъ да загиватъ днесъ.
Особено добруджанци, а ще ги се отдадатъ така лесно. Макаръ и слѣди и изоставени отъ всички, ние — че се боримъ до край.
Ще се боримъ съ всички сили, средства, макаръ и да знаемъ огромни мъчнотии и жертви, презъ които минае всѣка подобна борба. И тогава, ако казано да загинемъ, нека загинемъ, не като баби, не като роби съ наведени глави, а като борци за свобода и правда.
Ив. Н. Маринополски

Българската православна църква за Добруджа

Органътъ на Българ православна църква „Църковенъ вестникъ“ въ една статия подъ заглавие

Угнетена Добруджа

между другото, пише и следното за нашата родина:

Скверни се, руши се свещената земля на българската държава. Тамъ, дето Аспарухъ и Стефанъ Караджата турали основитѣ на българската мощъ, днесъ вилнѣятъ жестоки врагове и чакатъ да унищожатъ всѣка следа отъ нея.

Европейския свѣтъ, Обществуто на народитѣ не вѣрватъ, че Ромъния, — тая държава, която безъ всѣко стѣнение се нарича культуроносителка на Изтокъ и не приема да я смѣтатъ за балканска държава — може тѣ безмилостно да изтезаватъ своитѣ поданици-българи. Бриантъ, Чемберлейнъ и други „ревностни пазители“ на мира не щатъ да повѣрватъ, че Добруджа е сѣкински адъ, че тая до вчера цѣлтъща земя се обръща въ пустиня. Тѣ даже не искатъ и да чуятъ за влашкитѣ безчестия и звѣрства, съперничащи съ нѣкогашнитѣ кърджалийски вилнежи, защото... Ромъния е тѣсна бивша съюзница. Побѣдители тѣ не могатъ да бждатъ варвари, защото тѣ сѣ воювали за запазване цивилизацията и сега се борятъ за миръ и правда въ свѣта! Така тѣ трѣбятъ безъ свѣвъ и тѣхнитѣ балкански съюзници, прикрити задъ тѣхния щитъ, даватъ плененъ коня на сѣбитѣ имъ тинки...

Следъ като ромънската държава отне сѣ „законъ“ отъ добруджанското население 1/3 отъ земята му, тя го остави на произвола на мѣстнитѣ чиновници и прѣселничитѣ-куцовласи. Добруджанскитѣ българини не е сигуренъ не само за своя имотъ, но и за своя животъ. Както въ турско врѣме имотътъ и животътъ на българина зависѣше отъ „нефа“ на турския ага, тѣ и сега въ Добруджа ромънскитѣ чиновникъ или колонистъ-цинцираринъ може да върши безнаказано, каквото си ще: атурава се въ клѣщата на българина и се настанява въ нея, разграбва житото му, отнема му добитъка въ разгара на полската работа, кара го на ангария да строи пѣтища, ромънски училища, държ. учрѣждения и пр.

Ако българинътъ се осмѣли да се възпротиви, то тежко му грабительтѣ яростно се навърля върху него и не би се подвоумилъ да го убие. До каква степенъ е достигнало безправие въ Добруджа, можемъ да съдимъ отъ факта, че само отъ Доймущаларъ сѣ били отнети 83,000 крини жито, а въ с. Бабучъ до сега сѣ били настанени въ бѣлг. къщи 100 куцовлашки семейства и още 40 други семейства били тѣкени за това село.

Обикновено се хвърля вината върху местната ромънска администрация, не допуска да безчинствуваатъ куцовласитѣ, обаче, въ действителност, тя върши само това, което ѣ свиншава отъ Букурещъ. Стремейки се да си осигури владѣнието до дунавскитѣ устия и добруджанското крайбрѣжие, ромънската държава води неотстъпно планомѣрна колонизацонна политика въ Добруджа. Тя иска на всѣка цѣна да ослаби българския елементъ въ тази област, надѣввайки се, че съ това тѣ ще унищожи въковането му тежнение къмъ своя естественъ и историко-културенъ центъръ — България. Цѣлтъща на спурженитѣ ромънски чиновници и куцовласи надъ добруджанското бѣлг. население сѣ само едни отъ срѣдствата на ромънската колонизацонна политика. Не току тѣй грабительтѣ сѣ казвали явно на българитѣ: „Тази земя е наша, махайте се отъ тука, вървете въ България!“ Така сѣ говорили и грѣцкитѣ бѣжници и чиновници на македонскитѣ българи. Явно е, че и Ромъния напълно е усвоила варварската идея на грѣцкия държавникъ Венизелосъ за разрѣшаване на междубалканскитѣ въпроси, чрѣзъ изселване на онава население, което създава споръ за една област. Но ние, българитѣ, сме толкова наивни, че мимолетната ромънска учтивост къмъ бѣлг. пѣтици ни дава поводъ да говоримъ въ пѣчата за ромънска толерантност. И ромѣни, и сѣрби, и грѣци еднакво сѣ враждебни къмъ българския народъ, еднакво действаатъ за неговото

разнебитване. Разликата е само въ това първитѣ се мъчатъ да действаатъ малъ прикрито, а другитѣ явно изказватъ своененавистъ къмъ българитѣ. Книжната пропаганда на ромънския професоръ Йорганъ, Добруджа била открай врѣме ромънска и властитѣ сѣ били творчески факторъ въ мушловата и Калояновата държава, достатѣжно показва, какви опасни апетити има: ромънската държава на югъ отъ Дунава. Азъ сенъ фактъ, който ни уверява въ тѣзи недомогвания, е усилената ромънска пропаганда въ Видинския край, отдето до сега 200 мадежи сѣ отишли въ Ромъния да се учатъ като нейни степендианти.
Ромъния постепенно постига цѣлтъта: Виждайки, че куцовлашкитѣ тероръ, на който сѣ подложени, е въ сѣжншностъ насилствено мѣрка на ромънското правителство, добруджанскитѣ българи, отчаяни, търсятъ спасена въ изселване. Отъ 15 августъ до 2 септември т. г. въ силестренската префектура сѣ подадени 820 заявления за изселване въ България отъ селата Вискюй, Денизлиеръ, Бѣлия Сарсанларъ, Калж-кюй, Сребърна, Гарванъ др., а слѣлъ това, само въ два дена — отъ 60 заявления. Ако има български сѣлини оне да не се рѣшаватъ да напуснатъ бащини си огнища, то е загуй, че трѣбва да проидатъ оставения имъ отъ държавата малъ имотъ за безцѣнница. Ромънскитѣ власти, може би, не ще допуснатъ масово изселване, за не се дigne шумъ въ свѣта, че тѣ гонятъ мирното българско население; но тѣ не ще се откажатъ отъ своя пълненъ замислъ — степенно за обезбѣлявайтѣ заробѣлата българска земя.

Добруджанки и Добруджанци, Всички до единъ въ недѣля на протестъ противъ влашкитѣ звѣрства въ Добруджа

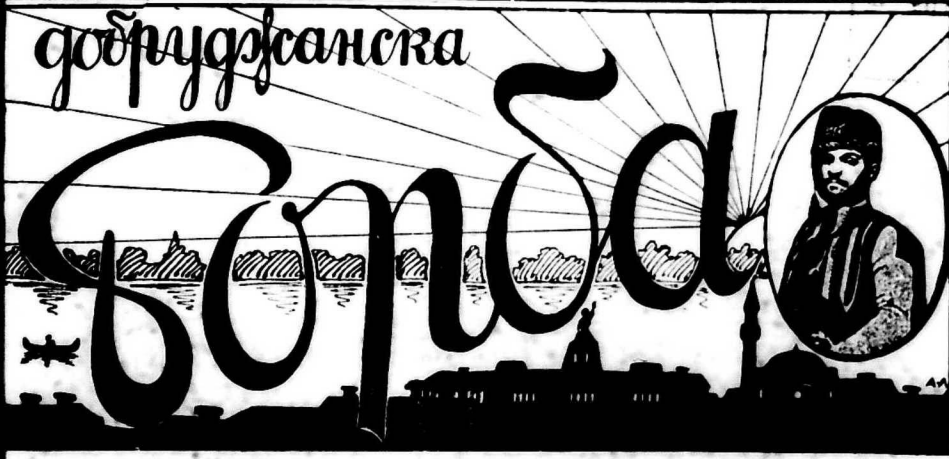
КАКЪ РИМЛЯНИТѢ НАКАЗВАЛИ ПРЕДАТЕЛИТѢ

Въ 520 година преди Христа, въ Римъ управявали царъ, нѣкои отъ които се стлчавали съ голѣма административна, законодателна и организаторска способностъ. Обаче, имало и такива, които били грабители, несправедливи, похисници и тирани на своя народъ. Тиранинъ и необузданъ управителъ биль и последниятъ римски царъ *Тарквиний Горди*. Той несправедливо отнемал имотитѣ на гражданитѣ, налагалъ тежки данѣци, незачинталъ селата и най-вече водилъ безспири войни съ сѣседатѣ. Самъ лично обявлявалъ война и сключивалъ миръ, безъ да пита нѣкого. Войната му давала блага и изгоди, защото, съгласно римскитѣ обичаи, презъ време на война царьтъ бивалъ *Диктаторъ* и своеобразно управлявалъ държавата.

Между това, споредъ старитѣ обичаи, Римъ трѣбвало да се управлява отъ сенатъ, съставенъ отъ 60 години стари, по произходъ патриции, маже умни, опитни и твърди. Своеволитя на Тарквиния Горди дотегнали на сенаторитѣ и на народа и малко е трѣбвало, за да се изчерпи тѣрпението имъ. Единъ день разюзденитѣ синове на Тарквиния докачили жената на полководца Колатина, докато той бил на бойното поле. Оскърбената римлянка не ис

кала да прѣтърпи обидата и се пробела съ ножъ въ гърдитѣ. Ялосаниятъ и недоволенъ народъ възстава подъ главатарството на Юния Брута, поивка отъ лагера Колатина, и двамата изврѣшватъ прѣварът — изпълзватъ Тарквиния съ хората и синове тѣ му и обявляватъ града република (510 г. преди Р. Хр.) Сенатътъ и народното събрание се свикали и одобрили републиката. Виѣсто царъ тѣ избрали двама *консули*, които изпълнявали, редувайки се презъ день, длѣжността председателъ на републиката. Едина отъ тѣхъ биль Брутъ.
Ала единъ прекрасенъ день, Брутовитѣ синове (20 и 24 годишни младежи), недоволни за нѣщо си отъ републиката, недоволни вятъ тайни събрания съ други патрициански синове, които биле улесени да се завърнатъ тайно въ града и тамъ да кроятъ своитѣ планове за събрание на републиката. Тарквиний биль извѣстенъ за това и съ чужда войска чакалъ да му се отворятъ портитѣ на крепоститѣ и да влѣзе и погуби враговетъ си. Обаче, заговорници прѣдъ сѣда. Тѣй се случило, че него день трѣвало да председателствува сада консулъ Брутъ.

На голѣмия площадъ, публично прѣдъ изрошото събрание и сената, Брутъ съ твърди крачки се качилъ по висока каменна стълба и седналъ върху сѣдийския столъ прѣдъ храма на бога Юпитера. До него се изправили *Ликторитѣ* изпълнителитѣ на садѣбитѣ присиди.
— Доведете подсѣдмитѣ, се чулъ ясенъ и строгъ гласъ.
Прѣдъ садѣията били изправени синове тѣ на председателя и още нѣколко младежи. Народътъ взелъ да се вълнува и всички сѣ очудаване почнали да приказватъ, че бащата ще садѣ синове тѣ си.
Изненакъ Брутъ дигва рѣка къмъ народа да млчи и дава знакъ, че дълто се започва. Хилѣди души се вслушали, хилѣди очи се приковали къмъ строгия консулъ и многобройни въздици се чули измежду народа.
Подсадѣмитѣ, двама стройни и хубави младежи, стояли прави и вѣрзани.
— Магистрате, извикалъ Брутъ, на единъ чиновникъ, който стоялъ до него. Разкажи каква е вина на моитѣ синове къмъ републиката. Магистратътъ разказалъ, че *еднитѣ* (надзорнитѣ на града) хванали подсѣдмитѣ въ едно тайно събрание,, дето била готвена измѣна на

Нъма свобода безъ борба, както нъма и борба безъ жертви.
Народъ, който се плаши отъ борбата и отъ неизбъжнитъ жертви е осъденъ на веч-но подчинение, на робство и на унижение.

ОРГАНЪ НА КОМИТЕТА ЗА ПРОПАГАНДА ПРИ РУСЕНСКОТО ПРОСВѢТНО БЛАГОТВОРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „ДОБРУДЖА“

Броятъ 2 лева

Абонаментъ за година 100 лева; за 6 месеца 60 лева

Излиза седмично

КЪМЪ НЕЛЕГАЛНОСТЪ ВЪ ДОБРУДЖА

Писмо отъ Добруджа до в. „Добруджанска борба“

Октомври 1928 г. Пиша Ви, драги брата, безъ да съмъ увърненъ, че писмото ми ще достигне до мѣстоназначението си, понеже писмата ни се отварятъ и четатъ отъ ромънскитъ пощаджии и полицаи и тия отъ тѣхъ, въ които се пише за ада въ Добруджа се задържатъ. Затова, именно, поржчахъ и на К. Ц. и С. С., които заплашени съ убийство отъ цинцаритъ, се изселватъ вече въ България, като дойдатъ тамъ, да Ви намѣратъ и устно да Ви разправятъ какво тѣлимъ ние тукъ отъ тѣхъ и отъ ромънскитъ функционери и какво мислимъ да правимъ, за да се отървемъ, веднажъ за винаги, отъ тая страшна и грозна напастъ. Азъ знамъ, че Вие тамъ нъма да одобрите нашитъ решения, но ние тукъ, вече се закълѣхме, че нъма да Ви слушаме, а ще вършимъ това, което ни диктува върховния законъ за живота и за самопазването.

Загубихме вече всѣка надежда и упование, Вие ни забравихте и изоставихте. Обзави ни и ни изостави и Българското правителство, на което ние толкова много надежди възлагаме. За него ромънскитъ агенти си съ едри и тлѣсти букви писаха, че то, чрезъ устата на Министра на Външнитъ работи г-нъ Буровъ, се било поради отказало за винаги отъ Добруджа.

Дали това е вѣрно или е само нѣкоя ласкава шашарма, ние не знаемъ; но фактъ е, че ромънцитъ и цинцаритъ го правятъ на всѣкъде; особено по селата насила вече заставятъ българитъ, особено селянитъ, да напушатъ Добруджа и да си вървятъ въ България.

Цельта на власитъ е, до като ние не спимъ на двѣтѣ си уши и до като не сме още ултра-легални, тѣ да обезбѣлятъ Добруджа и да я колонизиратъ съ цинцари, които сами Вие ежедневно изпращате отъ България, за да ни ядатъ тукъ главитъ.

И именно за да реализиратъ тоя си разсъдъенъ и дивъ блѣнъ, да обезбѣлятъ Добруджа, тиранитъ прибѣгнаха къмъ насилието и терора, тероръ сраменъ позоренъ, който именно разюзди низлитъ и извратени инстинкти на цинцаритъ, да нъма право ромънското правителство да се оправдава, че то не било ви-

новно за ада въ Добруджа, а сж виновни цинцаритъ, които като диви и некултурни хора, не можели биле да се обуздаватъ?

Много отъ измъчениитъ, ограбванитъ и заплашванитъ съ убийство, напушатъ Добруджа и Ви идатъ на гости въ България, за да се разправятъ Вие съ тѣхъ, но грамадно мнозинство си е тукъ, не мърда на никѣдъ и е решено, съ оръжие въ рѣка да брани вече живота, имота и честта си и да извоюва правата си. Наситихме се вече на легалността. Видѣхме до къде тя ни докара и какъ лека по лека и единъ по единъ тя ни убива. Сега вече ще прибѣгнемъ къмъ нелегалността. Нъма да слушаме вече Вашитъ проповѣди за търпение, за аближение, за общество на народитъ и за незнаемъ какви си миролюбиви и чело-вѣколюбиви дружества и организации, които отъ 10 години нанасамъ, отъ какъ насъ ни разпватъ на кръсть и ни избиватъ, като псета, тѣ тамъ само приказки приказватъ и банкети си устройватъ. Знайте, че отъ сега нататъкъ, за насъ, поробенитъ, тѣ вече не съществуватъ. А Вие тамъ, въ свободна България, при охолния си и свободенъ животъ, можете и венци да имъ плетете.

Лесно е за васъ отъ тамъ да ни разправяте за търпение, за приятелство, за легалностъ, но я елате тука да видите въ какъвъ адъ сме ние.

Тия варвари тука ни ограбватъ, изтезаватъ, безчестятъ и позорятъ и открито ни заявяватъ **„ни си върнете въ България, или до единъ ще Ви изколимъ, заедно съ женитъ и децата“**, а Вие отъ тамъ, ни карате да чакаме, да мируваме, за да не обвинели Васъ и Българското правителство, че сте виновници за кръвопролитията въ Добруджа, ако евентуално почнемъ да се отборняваме.

Е добре, та Вие ако гледате какво ще кажатъ власитъ и тѣхната мръсна преса, както и нѣкоя янлѣшъ българинъ у васъ, въ България, то значи, никога да не ни помогнете и съ търпението си да сътрудничите на врага за да ни онищожи.

Та кога ромънската преса е признала, че положението въ Добруджа е лошо и кога тя е казала, че българскитъ правителства сж добри? Дори и

днесъ когато въ Добруджа всѣка педя земя се оросява съ кърванитъ сълзи на българина и когато дете въ майка е писнало отъ зулумитъ на цинцаритъ и корумпираниитъ влашки функционери, Ромънската преса пакъ пише че въ Добруджа е всичко наредъ, че тамъ е рай, но че българската преса не била добре осведомена за положението въ Добруджа и изнасяла невѣрни и лжжливи факти и съ това разваляла приятелството между Ромъния и България и пр. пр. лжжи, съ каквито винаги е пъленъ всѣкой ромънски вестникъ. Та отъ това ли се стръскате Вие, та толкова много ни забавихте и ни съветвахте да чакаме, да търпимъ и да мируваме.

Не брата, ние Ви заявяваме открито, заявяваме го и на цѣлия български народъ, заявяваме го и на цѣлия свѣтъ, за да нъма основание той да обвинява нито Васъ, нито насъ, **че ние не ще търпимъ по-нататкъ това позорно и срамно за насъ влашко робство и ще реагираме на уприжквания надъ насъ тероръ, мораленъ и физически и на всѣки неговъ ударъ ще отговаряме съ два наши.** Това ни повелява вече нуждата на днешната жестока действителностъ и ние ще се боримъ и ще водимъ борбата до тогава, до когато унищожимъ и премахнемъ този тероръ и това потисничество и до когато самъ потиснатия народъ не стане господаръ на своитъ сѣдбини. А то ще стане, когато отъ Добруджа бѣжатъ прогонени днешнитъ и палачи. А те ще се прогонятъ, само съ непрекъсната и системна борба, защото само съ борба се рушатъ робски окови и само съ борба се добива свобода.

Всичко останало е вѣтъръхъ. Вие отъ тамъ, драги брата, ако щете помагайте, ако щете не. Но недейте поне ни кара да търпиме и смирено и съ наведени глави да стоиме, за да ни избиватъ като псета.

Поздравъ на всички прокудени брата”.

Положенieto в Добруджа.

Отъ Добруджа ни идват тревожни известия Населението, отчаяно, замислюва вече само да се брани против издъвателствата на цинцарските банди. Очакват се кръвополития, които могат да смутят мира въ тая часть на Европа, ако не се спре ограбването, изваването и прогонването на българското население въ Добруджа.

На насъ живущитъ въ България добруджанци се налага да се сплотимъ здраво и всички дружно да подкрепимъ съ всички сръдства, които законнитъ с държавата ни позволяватъ, борящитъ се за човѣшки животъ и свобода поробени наши братя, за да може борбата имъ да достигне до оная висота, отъ която ще блъсне свободата на Добруджа.

НЕКА НЕ ЧУВАТЬ

Нека не чуваът европейскитъ культуртрегери волнитъ и риданията на добруджанеца робъ: Нека Женева мъчни предъ чернитъ траурни знамена, които сж покрити майката измъчена българия. Нека, най-послед, протестнитъ на хиляди гърла останатъ гласъ въ пустиня. Но тогава, нека се готвятъ да чуаът тръбата която ще взевсти килеца на добруджанската кръвъ—тръба която ще обнесе Добруджа съ много гробове, но ще изгрие на вѣки събитъ на хиляди мъченици.

Анел.

Алфонсъ Оларь

Единъ отявлень и искрено защитникъ на демокрацитъ и демократическии идеи въ Европа и единъ отъ най-големитъ приятели на потиснатитъ и поробени народи, е починалъ завчера въ Парижъ. Съ неговата смъртъ, нашата кауза губи единъ голѣмъ и добръ подръжникъ.
Миръ и покой на прахътъ му и вѣчна слава на голѣмото му име.

Външната Политика на М-ръ Буровъ

Въ дебатитъ по отговора на Третиното Слово че бжде подложена на особено неуместна критика, поведението на кабинета по външната ни политика, по-точно, поведението на г. м-ръ Буровъ. Г-нь Буровъ досега е произнесълъ много възторжени думи за О. Н. и за надеждитъ, които възлага на него. Думитъ му, обаче, не сж последвани нито отъ едно дѣло, което да е стоплило сърдцето на българина.

Александър Николовъ

КОГА РОДИНАТА НИ ЩЕ БЪДЕ Пакъ СВОБОДНА

Топлитъ юскии день разливаше своята благодатъ по златнитъ Попенски ниви. Бягреното слънце пръскаше чаровно съвѣтитъ лъчи и пробуждаше природата отъ мѣка арѣмка, а блѣния ледъба, въ своитъ сребристи води, тихо се гущеше покрай китинитъ зелени върби и отнасяше спомени и мечти въ бурнитъ шумни морета.
Работенъ день бе днесъ. Още въ ранни зори блѣнитъ кърпи и разноцветнитъ сукмани прошариха златното добруджанско поле. Перента на стрийнитъ левенти, огласена отъ медния благозвученъ кавалъ на ранобудния овчаръ, се сливаше съ шума на закънянитъ стада и се плязаше по обширното поле — къмъ пята на честния гора. Нарамии благодатнитъ сърпове,

Бъди въренъ синь!

Кръвтъя победител отредил ти роднитъ ил твоитъ синове — но оная, която я твой родитъ, веренъ на ролъ си ще остане!

Тежки и непосилни дни се заредиха въ Добруджа.

Завъръ разсича живота и отъ нигде помощъ, отъ никде нито искра отъ надежда. Възролицы изтерзани и опозорени нещастници ежедневно идватъ да диятъ полднесъ за неаръстнитъ си деца, но уви!... и родината конвулсира въ предсмъртни болки и не може да имъ даде нищо, освенъ болезнено да ги приеме и остави на произвола на съдбата. Но макаръ сж останени така, тѣ ще намѣрятъ сили въ себе си, за да се справятъ съ жестоки тиранини и да спратъ жестоко и безжалостно разпъване на своята участь, защото, въ изтерзаната имъ душа има запазень единъ кътъ, който ще разкъри съвѣди струи въ мрака и възпраненъ въ буенъ устреми, ще пресече костеливата рѣка на безпощадната смъртъ. Тоя запазень кътъ, въковетъ не можахъ да затулятъ, не ще могатъ и слабитъ и тинуси рѣке на Пучуровци и тѣхнитъ сателити да затриата. Кръвно наболзалата робска душа, най-послед, силомъ ще скъса обрѣчка на притеснителта, отъ трѣска на която неминуемо ще попаднатъ парчета въ той наречения институтъ Общество на Народитъ, което ще прочуе тогава и ще налага ухо. Волнитъ и страданията, мольбитъ и апелитъ, до днесъ поне, останаха не чути и засапатъ съвестъ на всички миролюбивци не могатъ да се разбули.

За насъ лжка е, че тѣ се трикатъ за потиснатия, за роба.

Е, тогава?

Бждете вѣрни синове на рода си. България не е родень за робски хомотъ. Честта на сестра му и майка му сж священни, живота му безъ нея е немислимъ. Застанете като вѣрни стражи на границитъ на Добруджа и пазете священнитъ си права „Свободала и честта“.

Некъ бомбата на всѣки добруджанецъ дими. Тя не трѣбва да пожали както врага кръвнѣ, така и прелателя.

Вѣрни синове, не спомняйте присивателнитъ лѣнови на политичитъ голѣми „Че срещу ржжешъ се не ритатъ“ и че по-добре ще бжде, ако гърнитъ и чакантъ. „Богъ дава, ала въ кошара не вкарватъ“, казва друга една народна мъдростъ.

Тѣй както капитата и комуниста нѣмаатъ отечество, тѣй днесъ и политика е безъ Отечество.

Въ Добруджа видяватъ хора, нито братя сж въ България и то отговаря фактори. Днесъ въ Добруджа телото е дичино. Романици и цинцари се надпреварватъ и еднакъ отскубналата се жертва отъ ржката на единъ, попада въ ржката на другъ измалчентъ.

На борба къмъ велико и велики — само съ вѣрата въ себе си, която Ви води къмъ правия и съвѣтитъ път.

На борба, да разкъсване вернитъ робски отъ когото и да се поставятъ тѣ.

Стефанъ Симеоновъ

Стойността на ромънската армия

Въ новия, 29 томъ на „Червениа армия“ сж публикувани ценни донесения на руски дипломати до Сазанова. Новитъ публикации се отнасятъ главно до първитъ месеци следъ намѣсата на ромъния въ войната, следъ зимата на 1916 г. Съюзницитъ възлагали Ромъния голѣми надежди, но ромънитъ бжде скоро показали пълна неспособностъ. Стойността на ромънската армия се оказа много долу отъ най-мрачнитъ предположения. Пише представителта на външното министерство Базили, министру Сазанову въ Петербургоде на 4 септември. Следъ първитъ месеци на ромънитъ, възникнала мисълта да се откаже ромънската армия на рутокото командване. Алексеевъ е говорилъ на Базили, че е ималъ на разположение „добъръ и досетливъ генералъ съ боеви стажъ, то е отпртъвилъ веднага въ ромъния, но, за съжаление, нѣмавалъ такъвъ човѣкъ“.

Следъ недѣлго време за ржководител на ромънското интенданство билъ назначенъ генералъ Бляевъ, а въ началото на октомври командиръ генералъ Сахаровъ билъ назначенъ помощникъ на краля и фактически командующъ на ромънския фронтъ. Незадълго тѣхнитъ на генералъ Сахарова се изказали добритъ качества на началника на иада Шшикевичъ.

Техническа негоднотвеностъ на ромънтѣ била необикновена. Оржжето не е имало сждо телефонитъ, телеграфитъ, ариаритъ и пр. „Ромънската армия проявява пълна неспособностъ да воюва — говорилъ на Бурския воененъ представителъ въ ржководникъ Татариновъ. Ромънитѣ нѣмаатъ сж научили въ двестъ години откакъ се почнала общоевропейската война“. Точно войската е сѣдила по две недѣли на неприятелски позиции, безъ да се окопае. Технически служби твърде лошо билъ организиранъ подготовката на желъзницитъ къмъ военни превози била такава, че, както наврмето е писалъ Николай II на Поанкаре „въ единъ прекрасенъ день, ние ще бждемъ принуждени да се откажемъ отъ изпращане на необходимыя въпомощъ на ромънската армия тѣй като ромънското командование е забравило то не гарантира своевремени изпращане на пощата“. Съ това Николай II отговаря на изпратената телеграма на Поанкаре, съ което следния изказвалъ ошуданията и страданията „тревожитъ събитията на ромънския фронтъ“.

На 1 октомври ген. Алексеевъ е назначенъ за руския представителъ при църковната армия ген. Жилински: „Генералъ Алексеевъ околно дава съвети на руската армия: смѣнитъ ромънитъ съ свои кадри въ Италия и Добруджа, като забравя на западъ дългъ фронтъ сж разтѣгнати нашитъ войски. Ние имаме право да разчитаме, че генералъ Жофръ ще приложи своитъ съвети и действията си армия и извъ граматичности, действувачи на единъ сравнително дълъкъ фронтъ, ще отбѣди необходимитъ сили, за да усили армията на Сарая. Врето не търпи дълги преговори и отлагания. Иначе нима голѣма опасностъ да се проиграе българската кампания“.

Б. Р. кой не знае кекавостта на ромънската армия. Но тамъ е злото, че не оставятъ сами да се разправимъ съ нея

крачеца тѣя хубави момци си копнеи за изрото либе и безгрѣшни дни
Пращанитъ и дълбокъ пѣтъ, дѣлватъше къмъ огъ, Високитъ стрѣменни обляха съ потъ, нашитъ чела, но омазни отъ китинитъ утро и величествената гледка, която додваше око̀то при всѣка нова стъпка, ни даваше сила и борростъ. Колко мила, колко скъпа бе картината за насъ! Ние предъпознавахме своя кътъ, и когато погледитъ ни вече обхващаша пространството до видимия хоризонтъ, лекъ угриненъ ветрецъ разхлади изгорелитъ ни отъ предния топѣлъ день. Ние бѣхме на върха на хребета отъ където на око̀то се поднасяше възхитителна гледка. Вѣтъра простираше дурпурната си мощъ и прикла-

нише буйно напращелитъ отъ тежки млади ниви. Многообразнитъ лощаканя отнесаха нѣвактѣ младежки пориви и ний за моментъ забравихме предназначението на днешното патуване. Носени отъ прелеститъ на майката земя, мислитъ ни летеше отъ дель въ дель, отъ урва въ урва, искахме зредно съ тѣя кадифени вълнитъ плитнемъ и до омая се насладимъ отъ мраморнитъ гледки, които ни поднасяше благодатната и хубава Добруджа.

Пятътъ ни минаваше край красивъ долъ който криеше въ пазвата си разнолиственъ помръвнѣ. Отъ далеко обонянието додваше лекия мирязъ, а око̀то се луташе отъ кътъ въ кътъ

Резолюцията на добруджанския митингъ въ Русе

Клетвата на десеттѣхъ хиляди добруджанци предъ гроба на Караджата

РЕЗОЛЮЦИЯ

1. Високо протестира предъ световната съвестъ противъ всички нечувани зверства, извършени въ всички добруджански села и градове, отъ ромънската властъ и покровителствуващите отъ нея хищарски банди надъ мирното и безвременно българско население въ Добруджа.

Камо намира, че тоя начинъ на третиране българския елементъ, е повече отъ позоръ за вѣкътъ въ който живеемъ.

А П Е Л И Р А :

1. Какъ българското правителство, енергично да се застъпи за закрилата на българския елементъ въ Добруджа и да поиска по надлежностъ редъ, да се даде по сносенъ животъ тамъ.

2. Апелира къмъ всички държави да интервениратъ предъ Румънското правителство и го заставятъ да спре понаташното колонизиране на Добруджа; да спре терора и по-наташното измѣчване на българския елементъ и приравни всичкиятъ свои поданици предъ законитъ на страната си.

Ако въ културния святъ има някаква съвестъ, той трябва да ни разбере и ни подаде ръка. Ако въ него не е още угасналъ пламъкъ на истината, той трябва да се отнесе отъ нашето мълчание и да спре ромънскитъ злодеяния.

Ако ли обаче, свѣта продължава да стои безмълвенъ и суровъ зрители

и продължава по тоя начинъ да става съучастникъ въ кърватото анти-културно, унищожително и анти-човѣшко дѣло на днешна Ромъния надъ беззащитнитъ ни братя въ Добруджа — тогазъ заявяваме го на всеуслышание, че добруджанския робъ ще снесе отъ себе си всѣка отговорностъ и ще намѣри срѣтства да събуди приструващата се на заспаля Европейска съвестъ и да ѝ напомни великата истина — че съ щикове може да се управлява, но на щикове не може да се стои и ще удави въ кръвъ позорното робство на Добруджа, за да възкреси и поздравни свободата ѝ

Тоя резолюция биде поднесена на Италянския, Германския и Чехския консули въ града ни, които бѣха акламирали и предъ консулствата на които 10,000 добруджанци манифестираха. Манифестацията бивше величествена. Тя бѣ изразъ, бѣ символъ на единодушие, сплотеностъ и дисциплина между добруджанци.

Следъ поднажане на резолюцията на консултитъ, десеттѣхъ хиляди добруджанци се отбѣвиха за гроба на Караджата, където положиха клетва, че ще следватъ неговитъ завети.

Единъ скръбенъ дълъгъ и една повеливаща необходимостъ, бѣ заставила митингата недѣля, на 28 м. м. живущата града и околнѣта добруджанска емиграция, на брой по-вече отъ 10,000 души, да устройи едно протестно собрание, противъ злодеянията на ромънската властъ и на покровителствуващите отъ нея хищарски банди, надъ мирното и щастливо българско население въ Добруджа, отъ което, следъ като се разбѣ и обиди положението въ тая робена българска земя, да се вземе отчетливата резолюция, която да се прати на надлежнитъ фактори, съ целъ за изпълнение.

На сборанието присъствуваха и неговитъ на родолюбивитъ организациони въ града и голѣма частъ отъ русенското гражданство.

Првъ говори, отъ името на добруджанския, г. Василь Галчевъ, а следъ то, отъ името на добрудж. младежк. Драгемъри Божиновъ. Следъ като и неговата обрисоваха съ най-черни краски положението на нашитъ сънародници въ Добруджа и съ редни данни и многочиленитъ факти установиха, че по надлежностъ въ поробената ни татковина нашитъ братя и сестри се измѣчватъ отъ най-зверски начини и системно, на нѣма се прогонватъ отъ роднитъ си мѣстности, съ лъжата умисель да се обезличатъ Добруджа и се угасни забравлението ѝ за винаги отъ Ромъния; че намъ живота на българина ежминутно е застрашенъ и честота му най-оубогадно се поругава, сборанието единогласно гласува следната

Цинизма на Ромънитъ

В. „Универсулъ“ въ вчерашния си брой, като взема поводъ отъ оня днешната протестна акция на добруджанци, безъ всѣкъкакъвъ срамъ съ единъ цинизмъ свойственъ само на ромънскитъ вестници, атакува българското правителство и го обвинява, че то било поддържавало протестнитъ акции на добруджанската организация. Между другото, вѣнчанск. вестникъ заключаваше: демонстрацията на българитъ въ Русе, организирана въ сръзка съ празнуванетоъ на 50 годишнината отъ рѣсисѣдинението на Добруджа къмъ Ромъния, още веднѣжъ доказва неприятелски вѣ чувства които иматъ къмъ насъ задухаискитъ ни съседи“.

Има си хась да сте толкова будали да възраде, че българина може да ви бжде отъ

1913 година насамъ приятелъ. И койтъ българинъ ви каже че ви е приятелъ, той ви лъже или лъжкъ, той не е чистъ българинъ. Да влезете въ домътъ ни по единъ най-подълъ и хаидушки начинъ и въ отсъствието на стопанинитъ му да вършитъ мръсотии и вандалщини, каквито само влахитъ може да извърши и следъ това, безъ да имате какъвото и да е право, да обесите къшатъ му, а него да прогоните да търси въ чужда земя поледель и прехрана, какъ е възможно отъ тоя човѣкъ да искате приятелство, до като не му се излозатъ съ лъжнитъ? Но, какво направихте вие за да спечелитъ това приятелство? Писахте ли поне единъ редъ до сега въ вашия вестникъ противъ издѣлствата на нашитъ голѣми и малки хора въ забрабената отъ васъ Добруджа? Направихте ли ибщо за да спрете това позорно за днешния векъ положение въ една по хаидушки начинъ въграбена отъ васъ българска земя. Упрекнахте ли вашето правителство въ шовинистическата

му и денационализаторска политика, която то води въ една чисто българска провинция, какъвато е Добруджа? Не сте нали? Нѣмате право огава да искате българина да ви стана приятелъ, защото вие заслужавате неговото презрение, но не и неговото приятелство.

А какво искате отъ българското правителство, че го обвинявате за гдето допустено митинга на добруджанци? Или правите диверсия и искате да се не вдига шумъ, за да не ви лъснѣтъ кирливитъ ризи ли? Тѣ се знаятъ много добре, кождото и да ги затудлатъ и прикриватъ. Тукъ въ Русе има чуждестрани консули, които всѣки день съ свидетели на безжаснитъ върволии отъ Добруджа и всѣки день слушатъ разказитъ имъ за оня позоренъ и срамъенъ тероръ, на койтъ сте ги подвърлили тамъ, съ целъ да ги прогонитъ отъ родната имъ земя. Тѣй че, кождото и да дигате врява, не ще прикриете престѣплената си и не ще отбегнитъ наказанието си. Мизерници! Засрамете се, поне, и млъчете.

ненаситно различае погледи, лакомо да обране всичко въ единъ мигъ. Близко до завои, койтъ пѣтя правеше, доплатата се смншаваше и скриваше отъ погледа единенъ бръстъ, койтъ, навель свѣнитъ клоне, моятенъ се гуреше, не милващъ отъ прокладнѣ ветрещъ. Предъзначенъ ли беше той за аещо? И ний решихме да смутимъ покоя на този вѣтникъ, отбихае отъ пѣтя по направление вѣтникъ, отбихае отъ пѣтя по направление вѣтникъ, отбихае отъ пѣтя по направление вѣтникъ, отбихае отъ пѣтя по направление вѣтникъ.

Каква изненада ни поднасяше днешния денъ! Каква самота! Чий поетична душа е намерила покой въ тоя уютенъ кътъ всредъ тезъ брилянтнѣ Божии благодѣтели? Чий дъхъ явтае и затежъ слънце и намира покой въ свѣтитъ дунни

нощи, всредъ тихия шепотъ на вѣлскитъ цѣвѣти и омаянитъ пѣсни на полския славеи?

Ний приближихме съ шапки въ ръка, търсехме отговора; на нашитъ въпроси и когато бѣлихъ притрити букви привѣдѣкша погледа ни, мѣлкомъ паднахме на колени и въ гробната тишина, койтъ ни забавляваше, азъ чухъ шепотъ на човѣшки гласъ. Да мѣ съпѣтѣникъ повтаряше словата: „Тукъ почива Ротмистръ П. Р. Геройски загиналъ за свободата на Добруджа“.

Въ тоя мигъ, презъ ума ми се нижаха спомени за слави битии, предъ менъ изпъкнаха огромнитъ черни кръстовете койтъ помрачаваша обширното поле на славины Дидаръ. Предъ менъ се мѣркаха звѣдливитъ сабли на безстрашнитъ вѣтзи, който прегръщахъ смъртята за свободата, който умираха и слагахъ достойно желѣзанитъ си кости, предъ свещеница отечественъ олтарь, който издигна на орнежитъ си мѣчове словата „Свобода на брата робъ“.

Колко скѣпа беше нашата свобода? Колко

кърви и мѣса сѣ торили тая земя, за да дишае свободно. Колко скѣпи сѣ чутитъ безгрѣжни пѣсни.

Слънцето бърже бѣгаше къмъ западъ за да се сплутне въ безднното пространство и да събере по силни пѣчи за утрешния денъ, когато лекъ шумъ прѣкасна нашитъ мисли. Стара майка отъ близкото село беше турила костеливата си ръка въруху рамото на сѣпѣтѣника ми. Бухчетъ отъ кубаи цѣвѣти поднесе тя надъ гроба, цѣлуна купчинката студена прѣстъ, проладѣи гроба съ студена вода и презъ силзи изрече „моя си мѣ почина край Мачинъ“, Трогнати, ние цѣлувахме ръката на тая мила майка, а нощта вече слушаше чернотата си було и прегръщаше все имого трупа. Ний напустахме самотния гробъ, изпратени отъ тихия шепотъ на листовата и последната песенъ на днешния славеи.

И днесъ който си спомна за тоя гробъ, азъ казвамъ: Който по тия полѣта се мѣрнатъ още стотинки самотни гробове, само тогавъ родината ни ще бжде нѣвъ свобода.

ОТЗИВИ И БЕЛЕЖКИ

РАЗНИ

Добруджа—земя на цинцарските прожди.

В „Ромънул“, 18.X, орган на цинцарската пропаганда в Силистра, се обръща на уводно място към новодошлите цинцари в Добруджа така:

— Добре дошли! Братя колонисти, които идвате днес върху земята на майка Ромъния. Престъпете се въртата, че сте добре дошли и пълни господари на земята на предците!

Я гледай! До сега едва ли нбко знаеше, че Добруджа е земя на цинцарски прожди? Салтанати голъми им правят сега на тия „внуци“ на предците. Ами какъв ли един ден ще бъдат! Фустанелит им има да пожеляват!

Все българско приятелство искате, а нищо не правите за да го добиете

В „Универсул“ (22.X), пише за апела на ромънските бгачи в Русе и на статията е поставил заглавие: **Българско приятелство.**

Ние не мислим толкова глупави да сж ромънцит; да вбрават, че след като ни ограбиха, може да има приятелство между България и Ромъния.

После, защо търсят „нашето приятелство“, без да покажат къде е тъхното? Но, за това нбма нужда. Ние го знаем добре.

Онуфрий.

Едно ромънско самопризнание за бошибузщички режим в Добруджа.

В „Добруджа жуна“ (Кюстенджа, 21.X) пише следното: Съобщава ни се, че в силистренския окръг се правят фотографии, представляващи групи въоръжени колонисти. Питаме се: какъв смисъл имат тия фотографии? Нима ромънската кауза в Четирмажглинка има нужда от излагане на въоръжени групи, за да се наложи на нашите врагове? Или сме се отказали от нашата роля на пазители на вжтрешния ред? Тия фотографии не ще имат друга последна оселен да увеличат СЪ ОЩЕ ЕДНО доказателствата, които българит сбират против насъ в О. Н. Прочее, най-доброто е тази фотографическа дейност да бъде насочена в друга посока.

Черкова за ревизия на мирнит договори

В Буладеча се строи нова черкова, наречена ревизионистична, в която ще се от-

служават молебени за по-скорошното възстановление на цялуката Унгариа. Лоръ Ротъррир е позарил за строителния фондъ 50,000 леито.

Б. Р. Лозето не ще молитва, драги Унгарици, ами иска мотива.

Бирниците в Добруджа съ левоверери в радио съобщават данцигет от селенит.

В „Курьер“ (Добрич, 24.X) между другото пише: У насъ съществува цензура и то още от първиг дни, когато министър-председателя затрби донесе за границит, своята демократичност и убеждението, че една модерна държава не може да прогресирѣ, ако не уважава свободата на поданицит си. Всички политически вестници излизат окострени. Преди нбколко дена в „Патрия“ отъ Клуж излезе съ цяла бля страница. У насъ, господо бирниците, съ революери в рака сибирит данцигет и то въ една година, в която сушатя и неурожая прикохна скръбта по вратит на нещастнит селяни

Новъ ударъ върху молчиствата в ромъния.

Ромънскит вестници съобщават за една драконовска мърка на ромънското правителство, които ще засбга много българи и други чужденци въ Ромъния.

Подъ булото, че цели да намали безработицата, ромънското правителство е издало една заповѣд, съ която се постановява изгонването на всички работници отъ чуждъ произходъ, които на които при специалната проверка, не се укажатъ въ редъ.

Ще бждат изгонени както общит работници, които повече сж българи, сжщо и много други специални работници.

Тази заповѣдъ особенно, много засбгала чужденцит отъ новит области. Тя гласяла, че дори чужденцит родени въ Ромъния и живущи отъ дълги години, не могат да останат повече отъ три години. Чужденцит заселени въ Ромъния следъ юли 1914 година и женени за ромънки, взети въ търговия, индустрия и занаяти, които сж работили най-малко 5 години въ Ромъния, имат право още само на година да останат въ страната.

Тази наредба засбга и унгарит въ Трансилвания.

Около 300 хиляди унгари ще трбват да напуснат Ромъния, въ продължение на 2 месеца. Наредбата засбга и българското население, което трбва да напусне Добруджа, щомъ тази мърка се превесе въ изпълнение.

Силистра при ромънската окупация

Една официална статистика

Първата окупация на Южна Добруджа, въ края на м. юни 1913 г., ме свари въ Силистра. Околнискит началник тогава, уважаниятъ г. Иванъ Свирачевъ, който не говори ромънски, ме замоли да бжда нбщо като преводчикъ в сношенията му съ нашошлит ромънски чиновници. Азъ се съгласихъ, защото нбмаше какво друго да правя — всички пжтица за България бѣха затворени; паракорнит спрѣха, а по сухо да се пжтуба бѣ невъзможно, поради голъмото гъжжило на ромънскит войски.

Благодарение на качеството си преводчикъ при окол. началникъ, имахъ случая да се запозная съ всички почти ромънски чиновници, изпратени отъ Букурещъ да уредятъ полицията въ окръга. Единъ отъ тѣхъ, иначе добър човѣкъ и искренъ въ отношениата си съ насъ — представляющит българската власт, остана въ Силистра до края на м. август, бѣ се заелъ да открива „побългаренит“ ромънски семейства въ града. Той ме разпитваше постоянно за нбкои и други семейства и бѣше увървенъ, че половината население въ Силистра е ромънско — споредъ „официалнит“ ромънски статистики.

Случай да се убеди въ противното му се удаде много лесно.

Още въ първата половина на м. юли — нбщо около 10—12 дни отъ визането на ро-

мнит в Силистра, бѣ се получи мини-стерска заповѣдъ отъ Букурещъ, да се приеме штателно преброяване на градското население, съ целъ да се установи числото на ромънскит семейства. Веднага комисия отъ — ромъни трбнаха изъ града, отъ къща на къща и пжтаха лично домохаздалицит за гѣхното потекло и за числото на членовѣт на семействата имъ.

Всички тия сведения, нанесени на специални формуляри, се прибраха въ полицията и се сумираха.

Резултатътъ бѣ много печаленъ за новинцит една на триха 32 ромънски семейства, които само 4 или 5 отъ Силистра, съ други примѣси отъ българска кръвъ. Всички ромънската армия, които нашата власт толериреше на самата граница.

Този резултатъ бѣ съобщенъ въ Букурещъ, обаче тамъ, както ми казъ „откриваната статистиката и нареждия втора най-шателна и най-полюбвана анкета.

Нбколко дни по-късно, започна и втората анкета, на която ромънскит чиновници се отдалоха съ голѣмъ жаръ.

И, действително, тази анкета даде по-благоприятни резултати: ромънскит семей-

ствата отъ 32 се увеличиха на 57, благодарение на доста осезателнит „увещания“ къмъ нбкои и други мирни хорица, преселени отъ стара Добруджа въ Силистра, които минаха за ромъни. „Откривателит“ просто не можеше да се побере въ кожата си отъ този „блямъ“ на неговогo правителство, както се изрази ваше самъ той.

Въ първиг месеци на 1915 год. имахъ случая да прочета резюме отъ доклада на бившия окръженъ управителъ въ Силистра професоръ Ионъ Камарашеску, за състоянието на окръга отъ началото на окупацията до края на 1914 г.

Въ този докладъ, цифрата на ромънскит населенияци повбрения на Камарешку окръжъ, отъ околнит Тутраканъ и Силистра, бѣ само 2,33%, съ уговорка, че въ тази цифра влизатъ и „заселенит на постоянно място жителство“ ромънски чиновници, срещу общо население 142,532.

Като анкетата презъ юли 1913, така и официалнит докладъ на Ионъ Камарашеску, дождо да опровергаетъ всички по-ранши басни за ромънския колоритъ на Добруджа.

Въпжки това, обаче, Добруджа остана ромънска и за втори пжтъ се хвърли въ робство.

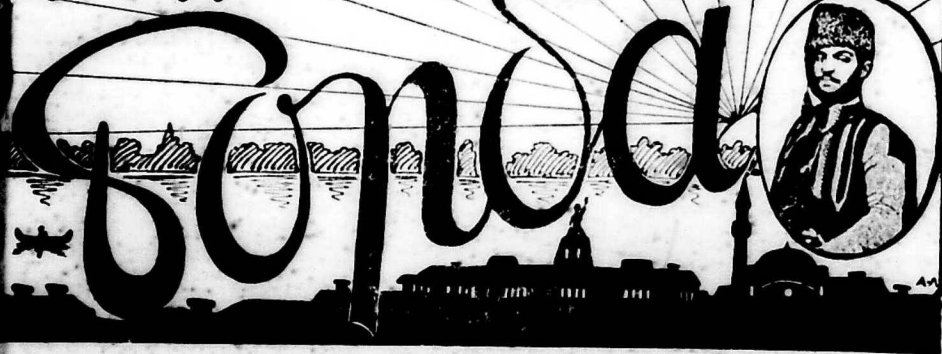
Неприятелскит атмосфера в Силистра против Ромъния

Вкъ „Курьер“ отъ Добричъ, пише Политическит приятели и други лица сж правили приятелски манифестации предъ лицето на Т. Флореску, бившъ министъръ на правосъдието, който миналата недѣля е пристигналъ въ столицата отъ Парижъ. Следъ произнесенит приветствени речи отъ страна на г. Тразъ Александреску, Лурелъ К. Добреску и др. бившиятъ министъръ на правосъдието казалъ между другото, че мдайки отъ Франция, страната на всички свободи, ще заработи съ всички сили за премахване на ключателнит закони, военно положение и цензурата, които сж създали една много не-

приятна атмосфера за Ромъния въ странство

Добруджанци Не посещавайте заведения въ които не се получава в. „Добруджанска борба“

добруджанска

ОРГАНЪ НА КОМИТЕТА ЗА ПРОПАГАНДА ПРИ РУСЕНСКОТО ПРОСВЕТНО БЛАГОТВОРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „ДОБРУДЖА“

Броятъ 2 лева

Абонаментъ за година 100 лева; за 6 месеца 60 лева
Редакция и администрация ул. „Тодоръ Александровъ“ № 17 а

Излиза седмично

Братияну си отива — Братияну идва

Ромънскиятъ министъръ председателъ Винтила Братияну си е подалъ оставката.

Отдъхва си ромънския народъ, защото неговия тиранинъ си е взелъ вече зголемъ съ властѣта.

Дважъ по-радостно си отдъхва и четия добруджански робъ, мислейки, че бѣдѣщето ще му донесе възделенитъ чловѣчески права, гарантирани му отъ жестокиятъ мирни договори.

Но когато той за мигъ се спрѣ и се порови въ близкото минало, изплашенъ се изправя предъ очакващето го бѣдѣще.

Тирана Братияну, заедно съ своитъ отили си отива, но кой ще бѣде неговия заместникъ? Не ще ли бѣде той, ако не по лошъ отъ него, то не и по-добъръ отъ него?

Нали бедния добруджанецъ съ радостъ посрещна падането на кървавия палачъ Авереску?

Нали Братияновото идване се посрещна пакъ съ радостъ и съ вѣрата, че той ще донесе миръ и чловѣчески права на добруджанца и гарантини на живота, живота и честѣта му?

Оправдаха ли се тия надежди? Оправдала ли се тая вѣра?

Не! Не се мина нито мѣсецъ отъ идването му на властъ и всичко въ Добруджа проплака отъ нечуванъ полицейски тероръ и отъ мръсния цинцарски бандитизмъ.

Ако пакъ се повърнемъ още по назадъ ще видимъ, че всичкитъ режими въ Ромъния сж биле не по добри отъ сегашния; че кадритъ въ тѣхната администрация, гдѣ по вече, гдѣ по малко, сж били истински бандити.

И Титулеску, и професоръ Йорга, и Маниу да дойде, все сжщото ще бѣде въ Добруджа. Всички сж отъ единъ долъ дренки. Па даже, ако би било възможно и члена на регентството имъ Патриарха Миронъ да поеме управлението на Ромъния, то пакъ, нито черната му калимявка, нито високия му духовенъ санъ, не би му попречили, да бѣде още по голѣмъ тиранинъ отъ Братияну.

Така е било въ Добруджа, така и ще бѣде до тогава, до когато тя ще бѣде въ ромънски рѣце, защото това е въ съгласие съ оная строга начертана национална ромънска политигна, която всички ромънски властници неотклонно сж решили да следватъ, съ цѣлъ, да изчистятъ татковината ни отъ български елементъ, който ги е плашилъ, плизши ги и сега и ще ги плаши и за въ бѣдѣще. Ще успѣятъ ли, обаче, тѣ въ това? ... Едва ли? Въ жилигитъ на добруджанецъ не тече вода.

Тирана Братияну си отива. Другъ Братияну идва.

Но ти добруджанецо не се плаши, а се готви за часътъ на разплатата, който иде, който е близъкъ.

Ваню.

Нека предъ голѣмитъ национални въпроси за запазване нашата народность бждемъ всички единодушни, като оставимъ настрана личнитъ си интереси и партийната си принадлежность.

Изъ завчерашната сказка въ Софийскитъ воененъ клубъ, на г. професоръ Геновъ.

Чужденцитъ за Ромънската криза

Какво казватъ Французитъ

Тѣ казватъ, че кризата е предизвикана отъ външни сили, главно отъ Англия и Германия. Англия не допустнала да се пласиратъ въ Ромъния двадесетитъ милиона доллара, които лондонскитъ банкери отпущнали на Ромъния. Някои кражове въ Лондонъ биле искали да се ревизиратъ ромънскитъ граници въ полза на Унгария, а Германия искала да отслаби Полша и Ромъния. Въ случая, Германия и Англия били съгласни.

Какво казватъ хърватитъ

Св. Прибичевичъ казва следното: „Ромънската селска партия има задъ себе цѣлия селски народъ, а либералитъ иматъ съ себе гържавния апаратъ, полицията и жандармерията. Каквото сж радикалитъ въ Югославия, това сж либералитъ въ Ромъния. Въ познавамъ г. Маниу и г. Вайда Воеводъ, които стоатъ на чело на народната селска партия. Това сж мои другари и приятели, съ които заедно сме се борили въ унгарския парламентъ. Решигъ на г. Маниу въ унгарския парламентъ бѣха винаги едно събитие. Мога да си представя, какво сж чувствували тия държавници, когато сж разбрали, че въ Ромъния положението е още по-лошо, отколкото въ многократна Унгария. Г. Вайда Воеводъ преди няколко години заяви въ парламента въ Букурещъ: „Въ Пеша се борѣхъ срещу лъвове и тигри, а тукъ трѣбва да се боря срещу вѣшки и дървеници“.

Бележки и отговори

Софийскитъ в. „Празнични вѣсти“ отъ 3 т. м., следъ като констатира, че положението на българското население въ Добруджа, Македония и Тракия е станало непоносимо и че терора надъ него, като не ли по даденъ знакъ, отъ денъ на денъ става все по-голѣмъ и по-голѣмъ, се запитва:

До кога ще трае то? Ние, по-щастливитъ братя на заробенитъ; нашето правителство, не носи ли дълга да се притече на помощъ на беззащитнитъ българи?

На тая въпросъ ние отговаряме: И „по-щастливитъ братя на заробенитъ“ и „нашето правителство“, носятъ дълга да се притекатъ на помощъ на беззащитнитъ поробенни българи. Но тамъ е злото, че тѣ само го носятъ, но добросъвестно и наврѣме не го изпълняватъ. А щомъ това е така, нека никой не се сърди, ако утре настанатъ събития въ Добруджа, които могатъ да нарушатъ спокойствието и да отекнатъ положението, и на „по-щастливитъ братя на заробенитъ“ и на „нашето правителство“.

КОЙ ЩЕ ЗАМѢСТИ БРАТИЯНУ

Като най-впроятенъ заместникъ на тирана Братияну се сочи водителъ на най-силната и най-многочислената ромънска партия — националъ гаранцистката — Юлиу Маниу. Не бива, обаче, да се допуша, че Регентството въ Ромъния ще се съгласи да повърти цялата властъ въ рѣцетъ на напредничавия шефъ на националъ гаранциститъ. То не прави, ще струва, ще гледа на всяка цена да вмъкне въ кабинета на Маниу единъ двама реакционери, които да гравятъ ролята на спирачка при управлението на селската партия. II въ

такъвъ случай, за поробенитъ въ Ромъния, работитъ тамъ ще си вършатъ тѣй, както сж си въртели и до сега. I? Маниу ще облегчи положението на добруджанци толкова колкото го облекчи Коршоуеи на Македония и Хървати. Да ни напишъ Господинъ отъ прегледалъ спискиа.

Мар.

Добрудженци,

Не посещавайте заведения въ които не се получава в. „Добруджанска борба“

Положението на нашите Малцинства предъ общественото мнение в чужбина и какво да се прави за защита на българската народност

На тази тема, миналата неделя, г. професоръ Геновъ е държалъ сказка въ голъмия салонъ на военния клубъ въ София. Съ отлична аргументация и обилни исторически и цифрови данни, г. Геновъ отхвърля сръбските и гръцки претенции върху Македония и ромжискигъ върху Добруджа. Той се спрьль изчерпателно на училищното дѣло въ Македония и Добруджа, преди и следъ учредяването на екзархията. Голъмия брой български училища и учачитѣ се въ тѣхъ — казалъ г. Геновъ — сж плодъ не на българска пропаганда, както твърдятъ сърбитѣ (защото преди екзарха не съществувахе никаква пропаганда), а на голъмото национално самосъзнание, което по това време бѣше обхванало цѣлото българско племе.

Това национално движение, именно, застава султана да разреши създаването на отделна самостоятелна българска църква.

г. Геновъ говорилъ за лошото положение на българските малцинства въ Македония, Добруджа, Бесарабия, Тракия и западнитѣ покрайнини, дето българитѣ сж подложени на най-жестокъ тероръ, имотитѣ имъ се секвестригъ, плода отъ тѣхъ се ограбва, а българскитѣ училища сж затворени.

Добруджа — особено южна Добруджа, имаше своя голъма духовенъ и културенъ български фивогъ. Презъ 1911 г. имаше 276 у-ща, а днѣшъ има 4 частни у-ща, които една живеятъ. Ромънитѣ отчуждиха съ законъ всички български училища и църковни имоти. Парламентъ и администрацията създаватъ страшно положение за българитѣ въ Добруджа. Въпроситѣ за провѣрката на имотитѣ, за мерито и за секвестритѣ, заслужава наше внимание, защото тѣ характеризиратъ много наше тежко положение.

Въпрѣки многобройнитѣ очевидни доказателства въ наша полза, има хора на западъ, които представляватъ общественото мнѣние, но които не познаватъ нашитѣ работи. Обаче, ония, които се интересуватъ отъ българскитѣ работи, знаятъ истината. Г-нь Геновъ изнесе факти за подрѣката на това. Единъ отъ тия факти е обратгъ, въ полза на България, у г. професоръ Оларъ, починалъ наскоро.

Процедурата за оплакане на малцинствата е много сложна, но трѣбва да се прави опитъ, да се стигне до Хагския съдъ.

Ромачитѣ не искатъ да се повдигатъ въпроси въ чужбина, но ние ще ги повдигаме, до като българското население въ Добруджа се подлага на ужаснитѣ беззакония.

Ние ще се оплакваме за Македония, за Тракия, Добруджа, западнитѣ покрайнини и Бесарабия. Трѣбва да се организира защитата на това население въ тия земи и то въ името на честта, справедливостта и мира. Ние ще организираме тая акция, за да видятъ въ чужбина колко безчовѣчно се третиратъ нашитѣ малцинства. И общественото мнѣние ще заговори. Ще се създаде едно положение въ наша полза. И ако не днесъ то по-късно, ние ще получимъ удовлетворение.

Той направилъ апелъ: всички български граждани въ свободна България да се провикнатъ отъ високото съзнание за защита на българската народностъ, подложена на най-тежки насилия и тормози, въ поробитѣ крайща.

Ние се намираме — казалъ той — на най-трудния законъ, въ ония критични времена, когато съ нашето безразличие къмъ сжзбата на поробенитѣ, рискуваме да ги загубиме за винаги. Налагатъ ни се върховни усилия, съ всички сръбства, които справедливостта, мирътъ и човѣчността ни поватъ, да работимъ неуморно, да действуваме предъ О. Н., предъ Хагския съдъ, за зарилъ на българскитѣ малцинства. Въ западна Европа вече проявяватъ интересъ къмъ нашитѣ работи. Има всички изгледи и истината да блесне и българската народностъ да бъде спасена отъ хищнитѣ желаниа на сърби, гръци и ромъни за асимилация на българскитѣ малцинства.

Нека всички — завършилъ проф. Геновъ — предъ голъмитѣ национални въпроси за запазване на нашата народностъ, бледемъ единодушни, като изоставимъ на страна личнитѣ интереси и партийни принадлежности

Бурни одобрения изпратили хубавата беседа на г. Геновъ. Събрането било отличено посетено.

Салона и галеритѣ биле препълнени съ отбрана публика. Виктали се професори, видни общественици и политически лица. Събрането се открило и закрито отъ Софийския митрополитъ г. г. Стефанъ.

Какво искаме

На 15 октомврий т. г. при откриване ромънския парламентъ, регента принцъ Никола, между другото каза: че за въ бждаше е нужно да се взематъ мѣрки за подобрене положението на малцинствата въ страната.

Малко преди това, (30 септемврий) въ Прага заседаваше конференцията на малцинствата отъ Балкана, въ която конференция безсрамнитѣ ромънски делегати, изказваха своето очудвание, за поведението което държатъ делегатитѣ отъ Добруджа, тъй като споредъ тѣхъ, населението отъ тая страна, било доволно и живѣяло много по-добре, отъ колкото когато Добруджа е била българска. А Панграти и Пилотъ, тоже ромънски делегати, заявиха, че въ Ромъния корупцията е пуста дѣлбоки корени въсредъ администрацията, което е дало поводъ на отделни единици да негодуватъ.

На кое да върваме ние; на онава ли, което принцъ Никола обещава въ тронното слово или на изнесеното отъ ромънскитѣ делегати въ Прага, когато непосредствено следъ тия изявления виждаме нова цинцарска хала, подстрекавана отъ Букурещъ да коли и убива.

Не! Ние не бива да искаме подобрене на положението на нашитѣ брата въ До-

бруджа, защото нѣма да се даде. Ние не бива да подлагаме вече ржка и на западъ, защото и отъ тамъ не ще дойде нищо. Ние искаме свобода на Добруджа. Съ тоя девизъ ние живѣемъ, съ него ще умремъ.

Нашата ржка не е забравила да държи пушка. Подлия политикнитѣ трѣбва да почувства студенината на смъртносния ни куршумъ.

Ал. Николовъ

ФАШИСТКА ИТАЛИЯ ПРОТИВЪ СЪРБИЯ Единъ позивъ

Триестъ, 8 ноември. Ромънски фашистки организации около итагло-югославянската граница сж получили позивъ, въ който между друго, се каза:

„Фашист! Вие, които сте будни строжи блдете призовави, подъ водителстаотъ на нашия Дуче, да прѣснете съвѣдлениа и между ония наши съллеменитѣ, които сж още въ тѣмъ, подъ чужда тирания, които сж още въ нашитѣ погледи сж отправени къмъ оная страна, където слѣятъ изгрява; тамъ сж и ония, които васъ очакватъ. Ноцетъ ние чуваме тѣхнитѣ вопли, защото тѣ сж въ югославянски мракъ Нашиятъ вождъ ви призовава да пазите огъня въ вашитѣ гърли, които ние ще унедожиете галната югославянска хидра, която се влечи по нашитѣ брѣгове и трояи наше море. Блжете готови и ни чакайтъ!“

ПОДЪ СЪНКАТА НА ПОРУТЕНИЯ КРЪСТЪ

Нижатъ се кървани отъ сенки
Нижатъ се роби клети на човѣшка мѣстъ

И стражатъ клемналъ глава и сѣ прикрепа пушка, съзли бликнитѣ отъ ление, трѣпки побиватъ телото отъ сѣ и въздишките човѣшки.

Спрете безумци!

Отеква вѣкъ откъртенъ отъ рудъ предъ жестокоститѣ душа.

И стражатъ на „великата държава се люлѣе и заплава да падне да тѣрве щита боевъ и хукне въ бѣда бѣгство позорно, но позора не него облѣе, ореолъ отъ лъчезарна вѣтъра ще обвие челото му и ще запази него воинишка. Честъ еднакво ценна на ницитѣ на всички народи.

Честъ!

Пищци трапеци наредени въ китѣ на порутенитѣ кръстоуе въ чужда родина „Добруджа“ очакватъ бѣци на веселие; веселие крѣвно, весело страшно, веселие истакано отъ сѣ и ризанията на девизи, деца и стар Факлитѣ, обаче, на това веселие изжѣтъ отъ костеливитѣ ржче на китѣ подъ трапезитѣ.

Стражатъ — войнѣ, на „Велика Държава“ Ромъния е взетъ отъ щата и е заставенъ да пази пирувантѣ. Огронилъ глава, слабо привапушка, той мисли за честта воинишка мисли дали изъ между сѣнитѣ жжши факлитѣ, нѣма и негови братя; дали подъ порутения кръстъ сж въ едно и неговитѣ близи? Дали въ люти бой коститѣ на убититѣ не разбѣсени? Дали и неговата честъ не подхвърлена на поругание?

Люлѣй се той и заплава да падне

Изъ подъ порутенитѣ кръстѣ подъ хилядитѣ могили — надгробнитѣ никватъ искражитѣ погледи отъ китѣ на героитѣ зарити, тѣ виватъ пируващи хищници на пишци трапеци и въ освѣтлението очертани готитѣ на девизи млади, вериги отъ стар деца, гърчачи се въ предсмъртни агонитѣ виджатъ разсечени стройни мжжѣ рѣки отъ кърви; тѣ виджатъ блжне пребитъ да поднася дѣщеря си вдовицѣ тѣ виджатъ, какво още не! . . . И сѣцатъ въ безсилна злоба кости и изгъ дупкитѣ гдѣ невга сж свѣтели две мочича. Тѣ — дори смъртнитѣ виджатъ гдѣ сж живитѣ? . . . Но тежко е смъртника прогледа, кога крѣвта говори, тогава връщане нѣма. — Пазете се палачи.

Ще изкоче той като единъ, ще изтѣ той изъ подъ сѣнката на порутения кръстъ, ще влигне десниця за отмъщение — десниця страшна, десниця костелива познаваща само смъртята — защото блже самата смъртъ.

Нижатъ се кървани отъ сѣнкитѣ. Крѣванитѣ ще освободи той и човѣшкитѣ мѣстята ще застава да заговори съ вѣтъра

Ст. Симеоновъ

На 4 страница
НАЙ-НОВАТА РОМЪНСКА
ПРОВОКАЦИЯ.

Какъ и защо избухна румънската криза

Подъ това заглавие, в „Зора“ помества кореспонденцията отъ Букурещъ, въ която, до друго, се казва и следното за приета и начина по който избухна румънската криза:

Непосрѣдствени причини

Плането на правителството сж румънскитѣ и предстоящитѣ тържества, по случай децетигодишната отъ създаването на „Велика Румъния“. И за чудо, правителството падна не като не успѣ да склони заема, а гъмо тоа, че бѣше на път да доведе преговитъ за заема, до благополучен край. Очакано се всички да бѣде окончателно свършено до 15 г. м. Регентството предложи на братиян да подпише договора за заема и тава да отстъпи, тъй че националистическата да се празнуватъ подъ ръководството на новъ кабинетъ. Но г. Братиянъ поговорилъ, че не иска да склони заема, отъ друга партия и друго правителство да ползуватъ. Сегащниятъ румънски министъръ-президентъ е работилъ вече десетъ месеца за заема и намира справедливо да му се да възможност да доизгради цѣлата работа тай — да ръководи стабилизирането на и разпрѣдѣленето на полученитѣ паричнитѣ държавни предприятия. Ето защо, той поиска отъ Регентството „развъртани се още за неопредѣлено време“, или неопределена оставка, преди поднасянето на него.

Изненадващо, че представителятѣ на партията не показа много твърди и решителни и откажа да даде на Братияновото правителство искания мандатъ. Напротивъ, тѣ стояли либералитѣ да си отидатъ преди 1 декември.

Като най-силната партия (либералната) да не ръководи националистическото тържество?

Този въпросъ не може накратко да се говори. Сегащното политическо положение в Румъния е много сложно; при това, дестабилизирано изживяватъ и крепчатъ. Ето прито: Въ Румъния, както и въ цѣла Европа, житѣ сж започнали да се издигатъ и да иматъ своето. Милитѣ въ Румъния токущо са получили земя и гласоподавателно право, и искатъ повече политическа власт и по-голяма економическа мощь.

А най-главнитѣ противникъ и най-голямата пречка издигатъ въ либералната партия, бжеже тя е все на власт и обединява почти всичкитѣ богати хора въ Румъния. Но това не е всичко. Има още едно много по-решаващо обстоятелство и то е борбата между паритѣ и новитѣ провинции. Въ Румъния са 17 милиона жители, отъ които около 8 милиона отъ „старото царство“ и повече отъ — отъ новото, придобити преди 30 години провинции. Тия нови области сж взети отъ Русия, Австрия, Унгария и България и най-жестокитѣ отъ тѣхъ сж Бесарабия, Буковина и Трансилвания. Трансилвания е толкова голяма, колкото цѣла България и има не по-малко жители. Освенъ това, изобилно Трансилвания и известни отношения е по-напреднала отъ това да е българска страна, включително „старото царство“ на Румъния. Разбира се сега, ащо Трансилванция настоява да участвува по

своитѣ сили и значение въ управлението на Румъния. Вождитѣтѣ на Трансилвания, които сж бездари румънски патриоти и доста смѣли, способни и решителни люде, сж почти всичкитѣ противъ политическия монополъ на либералитѣ. Тѣ сж

Противъ хегемонията на „старото царство“

Тѣ, като „героици“, сж противъ „блудникитѣ. И ето какво се получава: „героитѣ“ на Трансилвания, които мъжествено работиха за негово освобождение и присъединение къмъ майка Румъния сж противъ правителитѣ и режима, които царя въ майка Румъния. Тѣ казватъ, че сж биди измѣдени и не свободни.

Сега двѣтѣ страни — селитѣтѣ отъ старото царство и „националиститѣ“ отъ Трансилвания сж съединени и образуватъ „национало-селската партия“. Къмъ тази група сж се присъединили изловолитѣ отъ Добруджа, Бесарабия и Буковина.

Отъ десетъ месеца тази група е водила безпощадна кампания противъ либералното правителство, поддръжкитѣ почти цѣлѣ румънски кметъ. Селитѣтѣ национално-паранитѣ (селитѣ) сж държали много събрания, отъ които най-голямото, което се състоя на 6 май въ Алба-Юлия, е било посетено отъ повече отъ 160,000 души. И въ всичкитѣ тези събрания вождитѣтѣ на село съ г. Юлиу Ману отъ Трансилвания, сж си спрели сѣ крино остри думи противъ либералитѣ. А въ края на крайщата, тѣ сж казали просто и ясно, че

Трансилвание не ще участвува въ тържеството

на 1 декември, ако тѣ сж ръководени отъ либералитѣ. Емъ отъ паритѣ и не-заслужилитѣ имъ водители е казала:

„На 1 декември ние (национално-паранитѣ) ще бждемъ или въ земята, или въ затвора, или на власт“.

И сж нарекли 72 протестни събрания въ всичкитѣ частни на Румъния, а особено въ Трансилвания.

Естествено, това настроение не може да се пренебрежи. Свамба безъ булава не може и освободителни тържества безъ освобожденитѣ не биватъ. Румънитѣ обичатъ празненствата, иматъ усѣтъ за туй, що трѣбва и не сж наклонни да каратъ опасни работи до крайнитѣ предѣли. Затова Регентството е настоявало за ново правителство, което да ръководи народнитѣ тържества. То реши да предостави една непримиримостъ и изстрани една голяма опасностъ.

Какви ще бждатъ послѣдствитѣ?

Нова ера не е дошла. Въскажъвъ не е заорвалъ Новото правителство не ще доведе рея, нито историята на либералната партия е свършена. Обаче, румънскитѣ народъ — може би, сѣщата, инстинктивната сила на румънскитѣ народъ — се валони върху най-мощната партия въ югоизточна Европа и предизвика прѣмѣната. Това, общо взето, представлява стажа напредъ, която ще има голямо влияние не само тукъ, но и въ Югославия.

Положението въ Румъния

Букурещъ, 8 ноември Прѣстигатъ отъ много мѣста въ провинцията известия, че населението се отдало на изпълнения срещу държавнитѣ учреждения. Таква случаи най-вече били отбѣдвани въ Трансилвания.

Манифеста на Царанистката партия

Букурещъ 8 ноември Национална царанистката партия е отпразнала единъ манифестъ къмъ румънскитѣ народъ съ който го приканва да дочака съ спокойствие и търпение развитието на събитията въ връзка съ министерската криза и да не се полага на никакви слухове отъ агентъ-провокаторитѣ.

Защо е повикавъ Титулеску

Букурещъ, 8 ноември (по телефона). Г. Титулеску е заявилъ предъ своитѣ привѣтели, преди да бжде приетъ на аудиенция отъ Регентството, че не върва да е повикавъ въ Букурещъ, за да му бжде предлозенъ министерски постъ, но по-скоро, да послужи като съветникъ на Регентството по въпроситѣ: какъ ще бжде оформенъ единъ кабинетъ на Ману въ средъ английскитѣ финансови кругове и дали единъ такъвъ кабинетъ би могълъ да продължи преговоритѣ за заема, започнатъ отъ бившето правителство.

Ману акламиранъ отъ народа

Букурещъ, 8 ноември (по телефона). На много мѣста се състояха събрания на национално-паранитѣ, въ които Юлиу Ману е бивалъ акламиранъ и наричанъ шефъ на бждащото правителство.

Становището на политическитѣ партии

Изтъкващи възможността на едно правителство, което да произведе нови избори: Титулеску — Ману — Иора — Авреску — Дръ Лулу, нѣкои државници сж направили предложение да се състави единъ противълибералски блокъ, въ който г. Братияну да бжде изопрянъ.

Г. Титулеску сж ималъ повторни срещи съ г. Братияну и съ г. Ману, за да намѣри договорни точки за приликането и на националиститѣ въ управлението съ другитѣ партии.

Въ рѣзкоме може да се каже, че г. Титулеску ще състави концентриционенъ кабинетъ само, ако националиститѣ се съгласятъ да го подкрепятъ. Въ противенъ случай той ще сложи мандатъ.

Букурещъ, 10. Протакането на кабинетната криза причинява голяма нервностъ въ цѣлата страна. Въ всичкитѣ политически среди нервността е достигнала крайния предѣлъ. Въ Трансилвания и въ старото царство станала и презъ вечерния день импозантни манифестации въ подкрепа на единъ кабинетъ Юлиу Ману.

Безредицитѣ въ Галиция

Сближаванята между полцима украинци

Лвовъ, 9 ноември. Безредицитѣ въ източна Галиция проважватъ. Въпреки намѣсата на полицитѣ, сближаванята между полцима и украинци не могатъ да се избѣгнатъ. Украинскитѣ магазини сж разбити, западени и унищожени. Нагробената украинскитѣ паметници сж изловдени, а коститѣ на украинскитѣ бойци сж извадени и развъртени. Въ университетъ станала жървава сблъзка между полски и украински студенти.

Бѣжанцитѣ отъ западнитѣ покрайнини

Вчера на Димитровъ-денъ, 66 патриотички празникъ на бѣжанцитѣ отъ западнитѣ покрайнини.

Въ църквата „Св. Спасъ“ се отслужила панахидна и мелебени. Едно граматско множество изпѣлило не само църквата, но и църковната дворъ.

Следъ свършване на църковната служба, държавни рени аримандитѣ Софронъ, Петъръ Еленковъ и М. Поповъ, които изтъквали значението на този жѣженъ за българскитѣ деца, отъ поробенитѣ западни покрайнини.

По парадане на полицейскитѣ власти, просектираната манифестация не се състоя.

Брожения въ Москва

Призракътъ на лишенитѣта и гладъ отново се явяватъ. — Съветитѣ диятъ заемъ. — Международната организация на кредиторитѣ.

Английскитѣ вестници „Дайли Мейнъ“, „Дайли Нюзъ“ и др. носятъ тревожни известия отъ Москва. Споредъ тѣхъ, настроението въ Москва е твърде възбудено. Възбужденитѣ иде отъ обстоятелството, че населението не може да получава редовно нужното му продоволствие и се счита, че е възможно въ всѣко време да се явятъ смутове.

Отъ друга страна, опититѣ на съветитѣ да получатъ заемъ, срещатъ сериозни препятствия отъ страна на чуждестраннитѣ кредиторитѣ, които сж се служили и настояватъ преди да се даде коняето и да е помощ на Русия, последната да бжде принудена да признае дълговетѣ на царка Русия.

Дружество „Добруджа“

кани членоветѣ си да се явятъ въ недѣля на 11 т. м.

10 ч. пр. обѣдъ на общо събрание въ салона на кино

„Олимпия“.

Дневенъ редъ: изборъ на

делегатъ за конгреса.

ИЗЪ ДОБРУДЖА

Нови ромънски злодеяния ФАКТИ

На 22 м. м. цинцарска банда състояща се отъ 12 души, предвождана отъ Асватиконския и Кузмиларския шефи сж нападнали с. Висквой, били сж до смъртъ Велико Малжаровъ на 64 год. защото не искаше да се изсели въ България и сж го запалили, че ако не напусне селото, единствената му дъщеря Дона Великова ще бжде обезщетена. На 26 м. м. този невинен старикъ минава границата заедно, сж дъщеря, си за да спаси единственото му останало богатство, честота на семейството.

Въ Старо село цинцаритѣ сж искали отъ кмета списъкъ на всички момичета надъ 15 години, като сж го предупредили, че когато поискатъ нѣкои отъ тия момичета, кмета да е готовъ да имъ ги представи.

Българоубица Чоти въ Български Кусуй е заявилъ, че следъ 3 години въ Добруджа българинъ не трѣбва да има.

На 26 октомврий т. г. имало сборъ въ селото Ючъ Орманъ. Както е обичай въ Добруджа, отъ всички околни села се стекли селяни и се отдали на традиционитѣ добруджански забавления и веселия.

Отъ селото Хаджи Димитъръ момичето Радка Митева, на възраст 13 годишна, заедно съ своя вуйчо Георги Иванюкъ, сжщо е отишло на сборъ въ селото Ючъ Орманъ. Принецерь, когато хорото станало по-оживено. Радка е била подмамена отъ колониста Нисторъ Фроня, грабната въ една отъ порано пригответена каруца и отвлечена въ Саржмешенската кория гдето завлечена въ хралтитѣ, е била изнасилена отъ тоя злодей.

Нито сърцеризителнитѣ писъци на тоя 13 год. дете. нито молбитѣ му не сж могли да умекчатъ сърцето на колониста Нисторъ Фроня.

Следъ като задоволялъ скотскитѣ си инстинкти, затворилъ е детето въ своята къща въ селото Хаджи Димитъръ и е заявилъ, че ако селянитѣ скочатъ да истргнатъ жертвата отъ ръцетѣ му, щѣла да запали цѣлото село.

Бащата на детето, отчаянъ и посраменъ, се е обвърналъ до Каварненския мирояи сжания, който е дошелъ до селото и е предупредилъ колониста Фроня да освободи малолѣтното дете, защото инъкъ ще бжде арестуванъ. Но колониста не е взелъ пoдъ внимание тоя предупреждение и не е освободилъ жертвата си.

Бащата се е оплакалъ на Прокурора на Калмакренския окръжень съжд.

Новини отъ Добричъ

— Единъ ученикъ отъ мѣстното турско училище, като си игралъ до чешмата (до самото турско училище), изровилъ една сребърна кандилница и редици други сребърни вещи. Той ги предалъ на директора на училището, който веднага съобщилъ случая на компетентнитѣ власти.

При разпоката сж намѣдени човѣшкѣ скелети.

— Дълго заведено отъ Спасъ Марчевъ и Кольвъ отъ с. Гиорманъ противъ колониститѣ — макалонци, Каварненския агрономъ Георгиу и кмета на селото, за редъ волюности, се отложки за 30 ноемврий м. г.

Отъ страна на ищитѣ плевдира ювстенденжскитѣ адвокатъ г-нъ Брашоановъ.

— Българскитѣ отдалъ на юбилейната изложба е предизвикалъ голѣмъ интересъ на официалнитѣ ръководители по своята богата обстановка.

Какво става въ чужбина

ВЪ АМЕРИКА Произведоха се избори за новъ председателъ на Републиката. Избранъ е г. Хербертъ Чарлзъ Хуверъ който, споредъ качества които притежава, ще окаже голѣмо влияние върху отношенията на Америка съ останалия святъ. За него единъ английски журналистъ се произнася така:

„Хуверъ има неизмѣримо по-широко познание на свѣтовнитѣ проблеми, отколкото своитѣ предшестващи. Той е спечелилъ богатството си като инженеръ на американски предприятия въ чуждитѣ земи. Той е живѣлъ съ години въ Лондонъ. Познава основно южна Америка, Китай, Русия, които храни презъ време на глава въ 1922 г. Познава Франция, Германия, Белгия на мирната конференция въ Версайлъ остро осжди желанието на сжъживитѣ да подложатъ на гладъ Германия и следъ войната.

Подъ негово ръководство Америка ще престане да ри по име да бжде просго единъ наблюдателъ на свѣтовнитѣ работи. Безразлично дали въ Обществото на народитѣ, тя ще започне да играе една лейна роля. Периодътъ на великата незаинтересованост, представлявана най-добре отъ Кулмиджъ е свършенъ. Хуверъ ще представлява една ясна и енергична политика на активно участие въ всички свѣтовни дѣла.

ВЪ АНГЛИЯ Отношенията и съ Америка отъ день на день все по-вече и по-вече се влошаватъ. Болшевишката Русия използва тоя положение и се мъчи да се сблъкни съ Америка, за да засили враждата и противъ Англия. Затова Свѣтското правителство съвѣлъ дълго инатеное се отказва най-после отъ единъ свой принципъ — не признаването старитѣ дългове на Русия къмъ Америка и е изявило готовность сега, да преговаря съ Свѣдинениитѣ щати за уреждане на тоя въпросъ.

Въпреки това, обаче, Американското общество, мнение се изказва противъ признаването на свѣтитѣ. Англия, отъ своя страна, въ противовестъ на това и виждайки своитѣ интереси въ колонитѣ си, отъ които зависи съществуването ѝ, застрашени, тръгва по новъ пѣтъ. Тя търси сега приятелството на Германия, като се отказва отъ традиционната си политика да поддържа враждата между Франция и Германия и прави усилия да ги помири и сблъкни, като рѣшително настоява да се изпразни Рейнската областъ и енергично действа да се уреди репарациония въпросъ, по начинъ, които да задоволи Германия.

ВЪ ФРАНЦИЯ Кабинетитѣ Поанкарѣ е въ оставка. Кой ще го замѣсти е още рано да се предвиди, но сведенията иза твърдятъ че който ще и да доиде, съществена промяна въ външната и вътрешна политика на Франция, за сега, не бива да се очаква.

ВЪ ГЕРМАНИЯ. Монархическо движение се засилява. Работи се енергично за облекчение по репарациония въпросъ и за изпразването на окупиранитѣ отъ Французитѣ Германски области. — И има изгледи, че въ скоро врѣме ще успѣятъ.

ВЪ ИТАЛИЯ. Тихо, безшумно превъзпитаватъ народа си и работатъ за величие на страната си. Вулканитѣ Етна, въ Сицилия, е започналъ да дѣвастува. Силни потоци нажежена лава пълзятъ къмъ близкитѣ до вулкана села и ги застрашава съ унищожаване. Такава стихия вулканитѣ не е проявявалъ отъ векове.

ВЪ РУСИЯ Поради голѣмата суша, настъжили сж гладъ и морь по хората и добитъка и въ най-плодороднитѣ области. Поради това, има възстанали села и разбунтували се войници, които сж усмирени съ голѣма жестокость. Русия усилено закупува голѣми количества храни отъ Америка, съ която иска да се помири и сблъкни.

ВЪ ТУРЦИЯ. Не искатъ да влѣзатъ въ обществото на народитѣ, понеже то било инструментъ на държавнитѣ победители, но не и институтъ, отъ който може да се чака правда и справедливостъ.

ВЪ ЮГОСЛАВИЯ Кралтитѣ и кралицата имъ заминува за Парижъ, ужъ да си цѣрятъ жибитѣ. А истината е, че кралтитѣ отива да се съветва съ французитѣ държавници по политиката, която трѣбва да усвои, за да оправни тѣй забърканото положение на своето разклатено ивъ основа вече царство.

ВЪ ГЪРЦИЯ. Правитѣ постѣжики за едно споразумение съ България.

ВЪ РОМЪНИЯ. Министерска криза, за която подробно пишемъ на друго мѣсто.

Искашъ ли да победиши

Великия полководецъ Наполеонъ Бонапартъ, който обесмърти Франция себе си, между многото поуки дала на човѣчеството е далъ и следна външета: **„Искашъ ли да победиши противника си, употреби същото оръжие средства, съ които си служи и той“**

Ето единъ цененъ съветъ за не българитѣ. Но кой да се влѣсва въ не

Ромънцитѣ отнеха българскитѣ дѣлкви и затвориха училищата въ Тузла Баба-Дагъ Кюстенджа и другаде. Единъ българитѣ въ това врѣме субординирахе ромънското училище въ Видинъ.

Сега въ цѣла златна Добруджа затворени и училища и църкви: българското население е торможено, бито и мжчвано, убивано: семейната чест поргана и изгонвано отъ бащини огнища. А като награда за това, българското правителство имъ отваря училища, освѣтвя църквитѣ на цинцарите и отваря консулство въ Видинъ, а даже канцаритѣ за народни представители решит си на ромънски езикъ държатъ, за да не би да отърве единъ гласъ.

Ето какъ българина използва ти съвѣти?

Ний добруджанцитѣ не трѣбва ли да вземемъ поука, отъ тия мждри мислители?

Не е ли дошелъ момента да се казва, всѣка ромънска кюлюмявка, която е влѣзла да блѣе въ нашата родна къкваща, която е строена съ потѣта и стенамата пара на нешитѣ правдѣи?

Не е ли дошелъ момента да се прогонятъ ромънскитѣ учители и учители, които сж дошли да учатъ децата на ромънски езикъ? Най-послѣ не е ли преляла чашата на търпението отъ това че влашки и цинцарски банди сквернятъ бащиното ни огнище и позорятъ семейната ни чест?

Отъ що се боимъ? Непознаваме ли врага си? Не знаемъ ли що представлява и народа му, и армията му?

Та гдѣ се е проявилъ като народъ. Въ това ли, че единъ златенъ кътъ се преобвърналъ въ пустиня? Или пъкъ армията му е зарегистрирала нѣкоя побѣда?

Чуй добруджанце! Пробуди се! Огледай собственитѣ си сили, огледай и позорнитѣ подвизи на противника си и ти ще се убедиши, че макаръ и да си шепя, ти ще зарегистрирашъ чужди и слави победи надъ тая мръсна и страхлива ромънска зганъ.

Ваню

НАЙ-НОВАТА РОМЪНСКА ПРОВОКАЦИОН

Тия свини, отъ день на день ставатъ по-нахални. Изглежда, че ги е засърбѣлъ гърба пакъ и търсятъ нѣкоя да го начеше.

По-миналата вечеръ около 20 ромънски войника на границата срещу нашето с. Юнузларъ се напали до такава степенъ, че решили да обявятъ война на България и открили стрелба срещу граничното с. Юнузларъ. Единъ отъ крушумитѣ имъ, обаче, който билъ по-уменъ, си знаеялъ работата и вмѣсто да дойде въ България, спрѣлъ на границата и се забилъ въ снагата на единъ ромънски войникъ.

Опитали се власитѣ да обвинятъ пакъ българитѣ, че ужъ тѣ го разбили, но не успѣли. Анкетата установила истината, както ний я изясняме.

Четете и разпространявайте

в. „Добруджанска Борба“